

за центра, другия прѣзъ лозята за долната махала. Азъ избрахъ послѣдния путь.

Щомъ стѫпихъ на дѣсния брѣгъ на Дунава, започнаха да се срѣщатъ слѣди отъ онзи дененшия бой; тукъ се тѣркаляха кървави парцали, бинтове и кѣрпи, тамъ — на земята запечена кръвь, по нататъкъ — раздранъ ботушъ. Като се приближихъ до долната — источната часть, азъ забѣлѣзахъ по шосето, което върви отъ града за къмъ истокъ, голѣмо движение на народъ: селени и селенки натоварени съ разни домашни принадлежности, като: нощови, котли, юргани, качета и пр. Чудно ми се показа това, още повече въ такова врѣме. И само когато влѣзохъ въ града, азъ си обяснихъ въ що се състоеше работата. Турската чаршия, се оказа съвсѣмъ разграбена. Прѣдъ дюгенитѣ се тѣркаляха: дѣски, бѣчви, ракли и др. т., а на около шетаха като мравки, селени, селенки и граждани. Наистина, тукъ вече нѣмаше скажи прѣдмети, като кафе, захаръ, сапунъ и други: тѣзи стоки още въ първия и втория дни били разграбени. Между множеството, тукъ тамъ се видѣше нѣкой гавриличъ — казакъ или обозенъ войникъ, но това бѣха единични случаи. Тукъ нѣмаше Раховския грабежъ, въ който Румѫските войници и генерали сѫ грабили, каквото имъ се попадне и, безъ разлика, отъ Турски и Бѣлгарски дюкянни, и не само сахаръ, кафе и пр., но добитъкъ, храни и др., които сѫ били изнесени на тѣхните паракходи.

Разбира се, азъ не одобрявахъ постѣпките на Бѣлгаритѣ съ Турския имотъ, който бѣше оставенъ отъ притежателите си на произвола на сѫдбата; но можеше ли строго да се обвини Бѣлгарина за минутния поривъ да отмѣсти, както може, на своя вѣковенътиранинъ; можеше ли да не се прости на той Бѣлгаринъ, който, въ продължение на всичкото робуваніе, е билъ изложенъ на най голѣми нечувани мѫченія и поругания? Можеше ли, повторяямъ, да се одѣржи Бѣлгарина отъ да не направи едно най неизначително зло на онѣзи, които много вѣкове сѫ располагали, не само съ имота, честъта, но даже и съ живота му!